

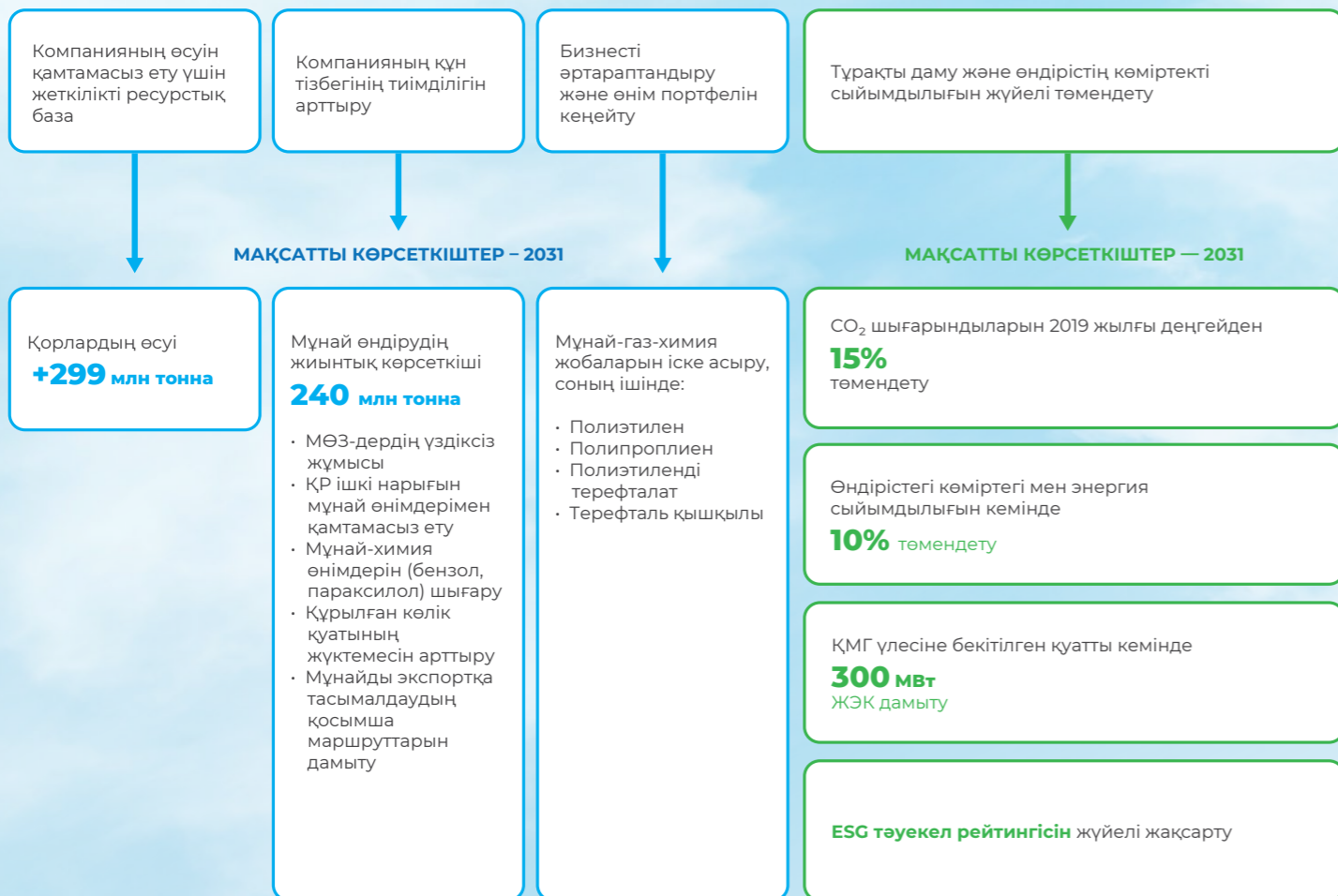
ҚМГ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

ҚЫЗМЕТТІҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

ҚҰНДЫ ҚҰРУ

ЭНЕРГЕТИКАЛЫҚ КӨШУ

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАР

ҚЫЗМЕТТІҢ БАРЛЫҚ БАҒЫТТАРЫ

Контекст

Мұнай-газ саласы бағаның үнемі құбылмалығы және өнімді тасымалдауда үзілістердің салдарынан бұрын болмаған күрделі кезеңді бастан кешуде. Соңғы жеті жыл ішінде мұнай бағасы шарықтау мен құлдырау сатысынан өтті, мәселен 2014 жылы мұнайдың бір баррелі 100 доллардан асса, 2020 жылы ол көрсеткіш -37 долларға дейін түсіп кетті.

2022 жылдағы экономикалық, геосаяси, сауда, саяси және қаржы факторлардың бір-біріне әсері салаға жеткілікті деңгейде инвестиция тарту мәселесін төмендетті. Мұнай-газ саласы инвесторлардың инвестицияны таразылау мен қаржылық тәртіп бойынша талаптарын ұстанды, бұл күрделі шығын көлемін азайтуға алып келді.

Еуропа мен Ресей арасындағы энергия тасымалдау сауда-саттығының бұзылуы, жаңартылатын отынды дамыту үшін шикізат тапшылығы және төмен көміртекті технологияларды жеткізу тізбегіндегі проблемалар энергия жеткізудің баяулауына әсер етті.

Әлемдік нарықтағы баланстың бұзылу салдары 2022 жылы энергия тасымалдау бағасы өсіп, рекордтық көрсеткішке жетті. Бұл өз кезегінде мұнай-газ компанияларының ақша ағындарының айтарлықтай өсуіне әкелді. Бірақ саланың инвестициялық саясаты әзірге белгісіз болып қалып отыр.

2022 жылы болған әлемдік трендтер мен оқиғаларды ескерсек, бүгінгі таңдағы мұнай-газ компанияларының теңгерімді дамуының негізгі факторлары мыналар болып отыр: энергетикалық қауіпсіздік, өнімді жеткізу

мен бизнесті әртараптандыру, төмен көміртекті экономикаға өтуді одан ары жалғастыру.

Ал ҚМГ-нің қазіргі міндеті – инвестицияларды ұлғайту мен капитал тәртібін сақтау арасындағы теңгерімдік байланысты сақтау.

ҚМГ стратегиялық міндеттерді іске асыруға қажетті ақша ағынын жеткілікті мөлшерде қалыптастыратындай көмірсутекті өндіру, тасымалдау және өңдеу бойынша тұрақты өндірістік циклды жүзеге асыру бөлігінде бәсеке-стік артықшылыққа ие. Компания ресурстық базаны толықтыру үшін Каспий құрлығында және қайраңында жер қойнауын пайдалану активтерін алудың өзінің басым құқығын іске асырады.

Арзан шикізатқа қолжетімділік ҚМГ-нің мұнай-газ химия саласын барынша еркін дамытуға жол ашады, ол өз кезегінде компанияның қосылған құн тізбегі түрлері және сапасын кеңейтеді.

Табысты өсу тарихының негізгі факторлары – өндіріс көлемін ұлғайту есебінен тұрақты ақша қаражатын қалыптастыру және тұрақты даму стратегиясын іске асыру. ҚМГ болашақта қаржылық табысты сақтау мақсатында таза энергетикаға көшудің ұзақ мерзімді үрдістерін ескере отырып, шығарындылары нөлдік деңгейдегі төмен көміртекті жобалар портфелін жасақтап жатыр.

Компанияның өсуі ағымдағы өндірістің тиімділігі, жаңа мүмкіндіктерді дамыту, үнемді әрі заманауи технологияларды енгізу және көміртек ізін азайту есебінен қамтамасыз етілетін болады.

ПАЙЫМЫ

Қауіпсіздіктің жоғары стандарттарына және тұрақты даму қағидаттарына жауап беретін, қаржылық нәтижені барынша арттыруға бағдарланған тігінен интеграцияланған ұлттық мұнай-газ компаниясы.

МИССИЯСЫ

Біз болашақ ұрпаққа қамқорлық таныта отырып, Қазақстанның энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, елдің дамуы мен өркендеуі үшін табиғи ресурстарды тиімді және ұтымды игереміз.

ҚМГ сыртқы және ішкі сын-қатерлерді ескере отырып, мұнай, мұнай-химия және жасыл жобалар арасында үйлесімді стратегияны іске асырады.

№1 стратегиялық мақсат

Стратегиялық перспектива үшін жеткілікті ресурстық база

Компанияның өсуін қамтамасыз ету үшін жеткілікті ресурстық база

ҚМГ алдағы он жылда өндіріс деңгейінің тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін құрлықта да, Каспий қайраңында да геологиялық барлау жобаларын жүзеге асырады.

Осы стратегиялық мақсат аясында ҚМГ органикалық және бейорганикалық өсу арқылы дәстүрлі қызмет, сондай-ақ перспективалы бағыттар үшін де жеткілікті қорлардың өсімін қамтамасыз етуді жоспарлап отыр.

Қазақстан Республикасында жаңа қорларды барлау мен игеру жұмыстарын ҚМГ, соның ішінде халықаралық мұнай-газ компанияларымен стратегиялық серіктестік арқылы іске асырады.

2023 жылы Компания «Жеңіс», «Абай» теңіз жобалары, құрлықтағы «Торғай Палеозой», «Тайсойған» жобалары бойынша белсенді жұмыс жүргізе бастайды. «Қаламқас-теңіз – Хазар, Әуезов» учаскесін абаттандыру бойынша

FEED әзірлеуге кіріседі. 2023 жылдың 9 сәуірінде «ЛУКОЙЛ» ЖАҚ пен Каспий теңізінің қазақстандық секторындағы «Қаламқас-теңіз – Хазар, Әуезов» учаскесінің жер қойнағын игеру жобасы бойынша бірқатар келісімге қол қойылды.

ҚМГ қосымша жаңа активтерді іздеу мен сатып алуды M&A мәмілелері, олардың құны мен нарықтың жалпы конъюнктурасы бойынша ұсыныстар болған кезде жүзеге асыратын болады.

Есепті жыл ішінде мақсатқа жету жолында атқарылған іс-шаралар/оқиғалар

- Маңғыстау облысындағы Қаламқас кен орнындағы 2017 жылдан бастап барлауға дейінгі жоспарлы жұмыстардың (ЖКБ 3D сейсмосбарлау жұмыстары, жаңа ұңғымаларды бұрғылау, кернді іріктеу) нәтижесінде алынатын мұнай қоры 32,6 млн тоннаны құрады.
- **16 маусымда** «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ мен «ЛУКОЙЛ» ЖАҚ арасында «Қаламқас-теңіз және Хазар» жобасы бойынша Қағидаттар келісімінің №1 қосымша келісіміне қол қойылды, оған сәйкес «Қаламқас-теңіз, Хазар және Әуезов» кен орындарын аббаттандыру тұжырымдамасын таңдау бойынша жұмыс жүргізу көзделген, сондай-ақ жер қойнауын пайдалану жобасын бірлесіп жүзеге асырудың басты коммерциялық талаптары келісілді.
- **17 маусымда** «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ мен «Татнефть» ЖАҚ арасында Атырау облысындағы «Қаратон-Сарықамыс» геологиялық-барлау жобасын бірлесіп іске асыру бойынша ниет келісіміне қол қойылды.
- **15 қыркүйекте** ҚМГ 2015 жылы жасалған Опциондық келісім аясындағы өз құқығын пайдаланып, «Самұрық-Қазына» АҚ-тан Солтүстік Каспий жобасы бойынша Өнімді бөлу туралы келісімнің 16,88% тиесілі «ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК компаниясындағы 50% үлесін 3,8 млрд АҚШ долларына сатып алды.

32,6 млн тонна
алынатын мұнай қорының өсуі

№2 стратегиялық мақсат

Бизнестің жоғары тиімділігі мен нәтижесі – инвесторлар үшін басымдық

Есепті жыл ішінде мақсатқа жету жолында атқарылған іс-шаралар/оқиғалар

Компания құны тізбегінің тиімділігін арттыру

ҚМГ мұнай өндіру, өңдеу, тасымалдау және маркетинг сияқты қызмет бағыттарынан түсетін пайданы барынша арттыру және барлық басты сегменттердегі операциялық жұмысты жақсарту мақсатында негізгі қызметіне ден қояды.

Операциялық активтердегі өндіру деңгейінің табиғи төмендеуінің орнын толтыру мақсатында Компания мұнайды алу коэффициентін жоғарылату және жөндеу жұмыстарының аралық кезеңі көрсеткіштерін ұлғайту, сондай-ақ ұңғымалардың ең жоғары өнімділігіне қол жеткізу үшін өндірістік

қызметтің тиімділігін арттыру жөніндегі басқа да шараларды іске асыру бойынша жұмысты жалғастырады.

Компания «Теңіз», «Қарашығанақ» және «Қашаған» ірі жобалары бойынша өндіру деңгейлерін кеңейту, ұзарту және сақтап тұру жобаларын табысты іске асыруға назар аударады.

Компания экспорттық және транзиттік бағыттарды ұлғайту үшін құрылған мұнай-көлік инфрақұрылымын тиімді пайдалануды мақсат етеді. ҚМГ геосаяси жағдайлар мен сыртқы факторларды ескере отырып,

қазақстандық мұнайды экспорттайтын қосымша маршруттарды ашу бағытында жұмыс жүргізуде. Компания оңтүстік дәлізді ашу және Қытай бағытында жөнелтілетін өнім көлемін ұлғайту бойынша серіктерімен келіссөз жүргізіп жатыр.

ҚМГ маңызды міндеті — МӨЗ-дердің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету және ішкі нарықтың мұнай өнімдеріне қажеттілігін өтеу.

Компания операциялық шығындарды оңтайландыру және жеткізу тізбегінің тиімділігін арттыру бағытындағы жұмыстарды тұрақты негізде жүргізеді.

- **25 наурызда** Атырауда мұнай өнімдерінің өндірісінде қолданылатын катализаторларды тестілеуден өткізетін Қазақстандағы алғашқы арнайы зертхана ашылды. Жаңа зертхана заманауи жабдықпен қамтылған. Grace және ҚМГ Қазақстан Республикасының мұнай өңдеу саласында қолданылатын катализатор өндіретін Қазақстанда толық циклді зауыт салу перспективасына бағалау жүргізуде.
- **1 шілдеде** Қаражанбас кен орнында ілеспе қабат суын тұщыту зауыты сынақ режимінде іске қосылды.

№3 стратегиялық мақсат

Мұнай-газ химиясы – дамудың жаңа кезеңі

Бизнесті әртараптандыру және өнімдер портфелін кеңейту

Компания полипропилен және полиэтилен өндіру бойынша мұнай-газ химиясы жобаларын дамытуда. Жобалар үшін ресурстық база - Теңіз кен орнынан басқа кен орындарынан алынған газ және оның туындылары (пропан, этан, бутан және т.б.).

Арзан шикізатқа қолжетімділіктің болуы ҚМГ үшін мұнай-газ химиясын компанияның қосылған құн

тізбегін мазмұнды және сапалы кеңейтуге мүмкіндік беретін табиғи даму нүктесі ретінде айқындайды.

2022 жылдың соңында қуаты жылына 500 мың тонна полипропилен шығаратын Kazakhstan Petrochemical Industries (KPI) біріккен газ-химия кешені іске қосылды. Екінші маңызды жоба – қуаты 1,25 млн тонна Полиэтилен зауытының құрылысы.

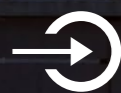
Мұнай-газ химиясы бизнесін дамыту аясында ҚМГ қызметтерін әртараптандыру үшін мұнай-газ химиясы жобаларын және ұзақ мерзімді перспективада мұнайға әлемдік сұранысты қайта бөлу жағдайында құны жоғары мұнай-химия өнімдерін шығаруды қамтамасыз ету үшін қосымша көмірсутек ресурстарын пайдаланатын және тартатын болады.

Есепті жыл ішінде мақсатқа жету жолында атқарылған іс-шаралар/оқиғалар

- **13 маусымда** ҚМГ «KPI Inc.» ЖШС-не 49,5% қатысу үлесін «Самұрық-Қазына» АҚ-тан сатып алу жөніндегі мәмілені аяқтады. 2022 жылдың 8 қарашасында Атырау облысында жобалық қуаты жылына 500 мың тонна полипропилен шығаратын KPI Inc. зауыты іске қосылды.
- **14 қыркүйекте** ҚМГ «Силлено» ЖШС-не 49,9% қатысу үлесін сатып алу жөніндегі мәмілені аяқтады.
- **9 желтоқсанда** ҚМГ «KLPE» ЖШС-нің 100% қатысу үлесін сатып алу жөніндегі мәмілені аяқтады.

№4 стратегиялық мақсат

Тұрақты даму және өндірістің көміртек сыйымдылығын жүйелі төмендету

Тұрақты даму және өндірістің көміртек сыйымдылығын жүйелі төмендету

ҚМГ өзінің экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға әсерінің маңыздылығын жете түсінеді және экономикалық, экологиялық, әлеуметтік басымдықтардың, сондай-ақ корпоративтік басқару саласындағы міндеттердің үйлесімдігін қамтамасыз ету мақсатында Компанияның негізгі бизнес-процестерін тұрақты даму қағидаттарымен біріктіруді жалғастырады. ҚМГ ESG мақсаттарын Компания менеджментінің тиімділігін бағалау жүйесімен біріктіру жұмысын тұрақты жүргізіп келеді. 2022 жылы ҚМГ қызметін Sustainabilitys халықаралық рейтинг агенттігі жақсы бағалады. Компанияның ESG тәуекел рейтингі 28,5 балл деңгейінде бағаланды. ҚМГ тәуекелдің орташа деңгейі диапазонына ауысты. ҚМГ үшін негізгі ESG сын-тегеріндер – операциялық қызметтегі көміртегі шығарындылары, Компания өнімін пайдаланудан шығарындылар, сондай-ақ қызметін жүргізетін өңірлеріндегі жергілікті қоғамдастықтармен өзара қарым-қатынас. ҚМГ мақсаты – 2031 жылға қарай ESG тәуекел-рейтингінің орташа деңгейі диапазонындағы позицияларды нығайту. ҚМГ-де қызметкердің денсаулығын қорғау және өмір сүру сапасын көтеру мақсатында Персоналдың денсаулығын басқару

жөніндегі бағдарлама жасақталатын болады, онда мына негізгі үш бағыт назарға алынады:

- пандемиямен және оның зардаптарымен күрес.
- кәсіби ауруларға қарсы профилактика.
- қызметкерлерді салауатты өмір салтын сақтауға үндеу мен ынталандыру.

Қызметкерлердің денсаулығын қорғаудың бірыңғай тәсілдері енгізу және денсаулық көрсеткіштерін жақсарту мақсатында ҚМГ компаниялар тобында Корпоративтік денсаулық бағдарламасы әзірленді.

Компания климаттық жай-күйінің стратегиялық маңыздылығын ескере отырып, Төмен көміртекті дамытудың 2022-2031 жылдарға арналған бағдарламасын әзірледі. Бұл құжат Компанияның климаттық амбицияларын, көміртек ізін төмендету бойынша негізгі тәсілдер мен шараларын айқындайды.

ҚМГ көміртегі ізін төмендетуге сараланған тәсілді таңдайды және 2031 жылы парник газ шығарындыларын 2019 жылғы деңгеймен салыстырғанда 15%-ға төмендетуді өзіне мақсат етіп қойды. Сондай-ақ Компанияда жалпы қуаты кемінде 300 МВт ЖЭК жобаларын іске асыруды жоспарлап отыр.

2022 жылы Компания парник газ шығарындыларын басқару процестерін жетілдіру аясында Ішкі көміртек бағасын белгілеу бағдарламасы мен Парник газ шығарындыларының мониторингісі мен есептілігі әдістемесін бекітті. Парник газ шығарындыларының мониторингісі мен есептілігі әдістемесі ҚМГ-нің ұқсас ЕТҰ арасындағы парник газ шығарындыларын мониторингілеу және оның есебін жүргізу тәсілдерін жасау мақсатында әзірленді.

Ішкі көміртек бағасын белгілеу бағдарламасы энергетикалық көшу аясында ҚМГ-нің тұрақтылығын талдау үшін парник газ шығарындыларын ақшалай негізде есептеудің негізгі тәсілдерін ашып көрсетеді. Сонымен бірге аталған бағдарлама ЕТҰ-дағы парник газ шығарындыларын төмендетуді қосымша ынталандыруға, сондай-ақ көміртекті реттеумен байланысты жобалардың қаржы тәуекелдерін бағалауға мүмкіндік береді.

Парник газ шығарындыларының мониторингісі мен есептілігі әдістемесі ҚМГ-нің ұқсас ЕТҰ арасындағы парник газ шығарындыларын мониторингілеу және оның есебін жүргізу тәсілдерін жасау мақсатында әзірленді.

Стратегиялық мақсаттарды іске асыру активтерді басқарудың холдингтік моделін ескере отырып,

бизнес-процестерді оңтайландыру, жобалық басқару, технологиялық даму, цифрландыру, IT, HR және тәуекелдерді басқару саласындағы толассыз міндеттерді шешуге негізделеді.

Компания инвестициялық жобаларды мұқият іріктеп, басымдық береді және тек жоғары тиімді әрі стратегиялық маңызды жобаларға

инвестиция салады. ҚМГ акционерлер үшін барынша көп пайданы қамтамасыз етуге және мұнай-газ секторында мемлекеттің мүдделерін сақтауға назар аударып, капиталды бөлудің орынды саясатын жүргізеді. Компания қарыздың теңгерімді деңгейін ұстап тұру және өтімділіктің мықты позициясын қамтамасыз ету мақсатында консервативті қаржы саясатын ұстануға тырысады.

Белгіленген төрт стратегиялық мақсатты іске асыру нәтижесінде ҚМГ ұлттық экономиканы әртараптандыруға және Қазақстан Республикасының көміртегі ізін азайтуға үлес қосады, осылайша Компанияның өсіміне және қазақстандықтардың әлауқатын арттыруға, сондай-ақ болашақ ұрпақ үшін экологияның сақталуына ықпал етеді.

Есепті жыл ішінде мақсатқа жету жолында атқарылған іс-шаралар/оқиғалар

- **16 наурызда** климаттың өзгеруіне байланысты қаржылық есепті жария ету (TCFD) бойынша жүйе мен рәсімдерді енгізу саласында ЕҚҚДБ тарапынан техникалық көмек көрсету туралы келісімге қол жеткізілді.
- **8 маусымда** ҚМГ және өз филиалы «Шеврон Мұнайгаз Инк.» арқылы «Шеврон» корпорациясы Қазақстанда көміртегі шығарындыларын азайту саласында әлеуетті жобаларды зерттеу үшін Өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойғанын мәлімдеді.
- **9 маусымда** Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі, «Самұрық-Қазына» АҚ, ҚМГ және Total Eren S.A компаниясы Жамбыл облысында қуаты 1 ГВт жел электр стансасын (ЖЭС) салу жобасы бойынша қағидаттар туралы келісім жасасты. ЖЭС құрылысы кезең-кезеңімен жүргізіледі. Жоба 2024-2026 жылдары толық салынып бітеді деп жоспарлануда.
- **24 қарашада** ҚМГ ЖЭК дамытуды ынталандыру мақсатында I-REC (International Renewable Energy Certificate) халықаралық жаңартылатын энергия сертификаттарын сатып алып, 8,5 млн кВтсағ энергия құнын төледі. Бұл ҚМГ орталық аппараты 2022 жылы тұтынады деген электр энергиясына тең.
- **2022 жылы 30 қарашада** Париж қаласында (Франция) Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Франция Республикасының Үкіметі арасында «Жаһандық жылынумен күрес саласындағы ынтымақтастықты іске асыру туралы» арнайы келісімге қол қойылды.